

— Alege ce vrei, draga mea, ceva ce-ți place ție cel mai mult. Iar eu o să-ți spun apoi povestea lucrului pe care l-ai ales.

— Da-s atâtea lucruri aici!

— O să-l recunoști pe al tău când o să dai cu ochii de el. Și atunci o să aflu și eu ceva despre tine, strănepoata pe care o cunosc doar din auzite.

— Aici cine-i?

— Tatăl meu. Sa dus să muncească în America. Trimitea bani acasă. O mulțime de italieni făceau asta. Când a plecat, eu eram mic. Nu-mi aminteam decât mustața lui. Odată, ne-a trimis poze cu el, ca să nu-l uităm.

Tata n-a mers niciodată la școală. Pe atunci, cei mai mulți copii erau nevoiți să-și ajute părinții la treabă cât e ziua de lungă. A trebuit să roage pe cineva din America să-i scrie scrisorile pentru acasă. Când primeam căte-o scrisoare, aveam o problemă. Deși în casă erau patru surori mai mari, mama și cu mine, niciunul dintre noi nu știa să citească. Trebuia să mergem cu scrisoarea la invățător.

A plecat și vaporul nostru. Aveam locuri jos de tot, unde vasul se legăna cel mai tare. Oamenii aveau râu de mare, gemeau. Sora mea m-a dus sus, pe punte. Își place agrafa asta? Când am găsit-o, m-am uitat în sus, să văd de unde a căzut. Deasupra noastră, pe punțile superioare, erau doamne bogate, cu pălării mari. Lumea vorbea că în America găsești aur pe jos. Mi-am zis că în curând mama și surorile mele aveau să arate și ele ca femeile acelea.

Ne-a întâmpinat tata. Toți am plâns. I-am miroșit mustața ca să mă asigur că-i chiar el.

Am mers cu un vaporăș până-n New York, apoi mai departe, cu trenul. Chiar de-a doua zi am început să lucrăm la fabrica de conserve. Toți șapte. Curățam pește toată ziua, supravegheati permanent de un om, care se asigura că nu stăm degeaba. Ne-au cazat în niște barăci vechi și dărăpăname, unde era o înghesuială mai ceva ca pe vapor.

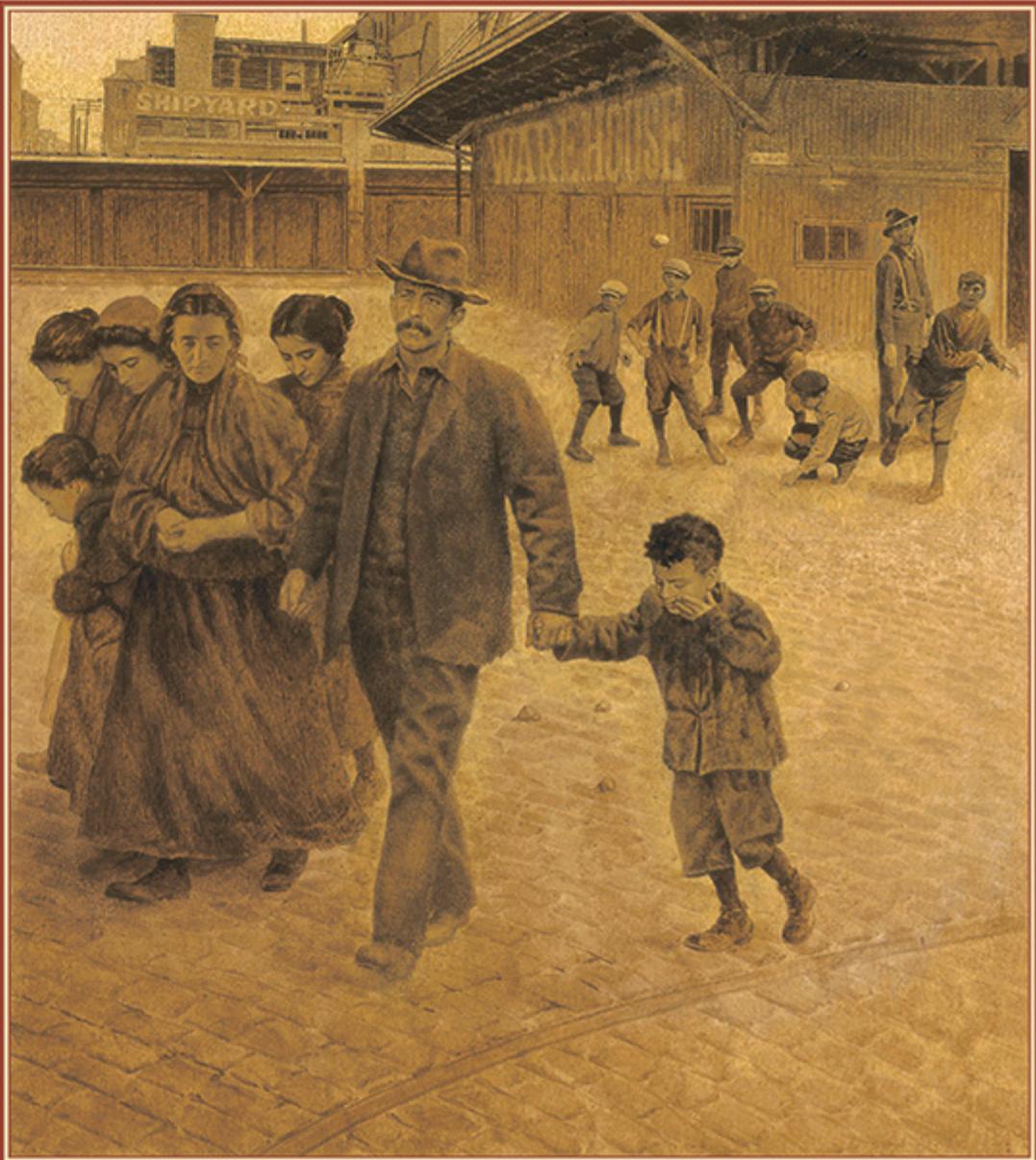
— N-aveai camera ta?

— Nu, draga de tine.

În loc de bijuterii, mama și surorile mele aveau pe brațe solzi de pește. Ciudat era că, atunci când mergeam pe stradă și treceam pe lângă vreun magazin alimentar, aceiași oameni care cumpărau conservele noastre de sardele nici măcar nu se uitau la noi. Pe atunci erau unii care nu-i voiau pe italieni pe-aici. Uneori, băieții dădeau cu pietre după noi. Așa a ajuns dintele meu în cutia asta.

— Și cine-a câștigat până la urmă?

— Te las să ghicești... Am mers la școală. Limba engleză părea la fel de lipsită de noimă ca jocul de baseball. Eram în clasă cu copii mai mici ca mine. Râdeau de felul cum vorbeam, totuși am învățat să scriu și să citesc. Ce învățam eu peste zi, le învățam pe surorile mele în aceeași seară. Apoi am mers la un alt fel de școală, unde am învățat meseria de zețar – adică să culeg litere de plumb din compartimentele lor. Așa se tipărea totul înainte de apariția computerelor. Aveam ochi foarte buni pentru că totdeauna căutam lucruri mici pentru cutiile mele de chibrituri. Așa am ajuns tipograf.

